

quod habeo de cilio. Et hominem illum putaret: abscondit se ab oculis persecutorum: quia in digni erant persecutores qui viderent indutum cilio. Ergo cecidisti saccum meum: et cinxisti me leticia. Et ceteret tibi gloria mea et non compungar. Quod in capite est: hoc in corpore. Quid est non compungar. Jam non moriar. Compunctus est enim cili in cruce pederet lancea percussus est. Caput ergo nostrum dicit: non compungar: tamen non moriar. Nos autem te quid dicimus propter dedicationem domini? Non nos compungat conscientia stimulis peccatorum. Dimittent enim omnia: et tunc liberi erimus. Et ceteret tibi inquit gloria mea: non humilitas. Si nostra et christi: quia corpus christi nos. Quare? Quia quis christus sedeat in celo: dicitur est quibusdam: Esuriui et deditis mihi manducare. Et ibi est et hic. Ibi in se: hic in nobis. Quid ergo ait: Et ceteret tibi gloria mea: et non compungar: Semit tibi humilitas mea: ceterabit tibi gloria mea. Jam in fine: Domine deus meus in eternum confitebor tibi. Quid est in eternum confitebor tibi: In eternum laudabo te: quia diximus esse confessionem in laudibus: non tamen in peccatis. Confitere ergo modo: quod tu fecisti in deum: et confiteberis quid tibi fecerit deus. Quid fecisti? Peccata: Quid deo tibi confitenti iniquitatem tuam? Dimittit tibi peccata: ut ei postea laudes ipsius confitens: in eternum non compungaris peccato.

Explicit Tract. de ps. XXIX.

Incipit Tract. de ps. XXX.

In fine ps. ipsi David extasis.

In finem psalmus ipsi mediatori manu forti in persecutionibus. Nam extasis que addita est titulo: excessum mentis significat: que fit vel pauore: vel aliqua reuelatione. Sed in hoc psalmo pauor maxime apparet perturbati ipsi dei: persecutione omnium gentium: et defectum per orbem fidei. Sed prior loquitur ipse mediator. Beinde redemptus sanguine ipsius populus gratias agit. Ad extremum perturbatur: dum loquitur quod ad extasim pertinet: propheta vero ipsius persona bis inponitur prope finem: et in fine.

Expositio prima psalmi.

In te domine speravi: non confundar in eternum: In te domine speravi nunquam confundar: dum tanquam homini sibi ceteris insultabitur. Et in iusticia tua erue me et exime me. Et in tua iusticia erue me de fouea mortis: et exime me de numero eorum. Inclina ad me au-

rem tuam: humile me exaudi propter mihi. Acceleravi et eximas me. Nec differas in fine seculi: sicut omnium credentium mihi segregationem meam a peccatoribus. Esto mihi in deum protectorem: protector deus esto mihi. Et in domum refugii ut saluum me facias. Et tanquam domus quo refugiens saluus sum. Quia fortitudo mea et refugium meum es tu: Quia fortitudo mea ad tolerandos persecutores meos: et refugium meum ad relinquendos tu mihi es. Et propter nomen tuum dux mihi eris et enutries me. Et ut pro me innotescas omnibus gentibus: pro omnia sequar voluntatem tuam: et paulatim mihi aggregat sanctis adimplebis corpus meum: et perfectam staturam meam. Educes me de insidiis istis quas occultauerunt mihi. Quonia tu es protector meus.

In manus tuas commendo spiritum meum: propter tuam commendo spiritum meum: cito recepturum. Redemisti me domine deus veritatis. Bicat et populus redemptus passione domini sui: et letus clarificatione capitis sui: Redemisti me domine deus veritatis. Odisti obseruantes vanitatem: superuacue. Odisti obseruantes falsam beatitudinem seculi: Ego autem in domino speravi: exultabo et iocundabor in tua misericordia. Exultabo et iocundabor in tua misericordia: que me non fallit. Quia respexisti humilitatem meam: Quia respexisti humilitatem meam: que me vanitati in spe subiecisti. Saluam fecisti de necessitatibus animam meam. Saluam fecisti de necessitatibus timoris animam meam: ut tibi caritate libera seruiat. Nec conclusisti me in manibus inimici: Nec conclusisti me: ut non haberem additum respirandi in libertate: et darer in sempiternam partem diaboli: cupiditate huius vite illaquantis: et morte terrenis. Statuisti in loco spacioso pedes meos. Resurrectione cognita domini mei et in ea promissa: mihi spaciatur permanens in latitudine libertatis ab angustiis timoris educta: caritas mea. Miserere mei domine quonia tribulor: Sed que est ista insperata persecutorum crudelitas: magnus mihi pauore incutiens: Miserere mei domine. Non enim de morte iam terreor: sed de cruciatibus atque tormentis. Conturbatus est in ira oculus meus: habebam oculum in te

Alia lra. t cruas.

Alia lra. t Quonia.

Alia lra. t deduces me.

Alia lra t laqo hoc que absconderit.

Alia lra t letabor.

Alia lra. t Quonia.

Alia lra t saluasti.

Alia lra t manibus.

quod nō me desereres: iratus es ⁊ turbasti eū. Anima mea ⁊ venter meus. In eadē ira turbata est aīa mea: ⁊ memoria mea quā tenebā: quid p̄ me ptulerit et mihi pmiserit dñs meus. Quoniam defecit in dolore vita mea: Quā vita mea est cōfiteri te: sed defecit in dolore: dū dixisset inimicus torqueant donec negēt. Et anni mei in gemitibus. Tempa q̄ ago in hoc seculo: nō mihi morte auferūtur: sed manēt atq; in gemitib; sūt. Infirmat⁹ est in egestate vigor meus. Egeo sanitate hui⁹ corporis: nec paratur cruciatib;. Egeo resolutione corporis ⁊ paratur morti: ⁊ in hac egestate infirmata est fiducia mea. Et ossa mea cōturbata sunt. Et infirmitas mea cōturbata est. Super inimicos meos fact⁹ sum opprobriū: Inimici mei sūt oēs iniqui: ⁊ in p̄ sceleribus suis vsq; ad confessionē torqueant. Superavi ergo opprobriū eorū: cuius cōfessionē non mors sequit: sed cruciatys insequitur. Et vicinis meis inimicū: Numū hoc visum est eis: qui iā appropinquabāt cognoscere: ⁊ tenere fidem quaz teneo. Et timor notis meis. Et ipis notis meis exēplo horribilis tribulationis mee timores incussi. Qui videbāt me foras fugiebāt a me: Quoniam intelligebāt interiorē ⁊ inuisibile spem meā: in exteriora ⁊ visibilia fugerūt a me. Oblitus sum tanq; mortuus a corde. Et oblitū sūt me tācō mortu⁹ sum a corde ipsorū. Factus sū tanq; vas perditū: Vfus sū mihi pisse vsq; dñi viues in hoc seculo: ⁊ neminē lucrificiēs cū oēs timerēt aggregari mihi. Quā audiui vituperationē multorū accolentū in circuitu. Quā audiui vituperātes multos in pegrinatione hui⁹ terre iuxta me sequētes circuitū tpm: ⁊ me cū in patriā eternā rediere recusantes. Quā cōgregaretur ipsi simul aduersū me: vt acciperet animā meā cōsiliati sunt. Et p̄sentiret eis anima mea que morte posset d̄ potestate illoz facile exire: excogitauerūt silū q̄ nec mori me sinerēt. Ego aut in te speravi dñe: dixi tu es de⁹ meus: Nō em̄ mutarus es: aut nō salū facies qui emendas. In manib; tuis sortes mee. In p̄tate tua sunt sortes mee. Nō em̄ vllum video meritū: quo de vnuerfa impietate generis humani me potissimū elegisti ad salutez. Et si est apud te iu-

Alia lra.
† Infirmata ē
in pauprate ⁊
t⁹ mea.

Alia lra.
† valde.

Alia lra.
† fugerūt.

Alia lra
† Oblitiōi da
tus sū.

Alia lra.
† cōmorātiuz.

Alia lra
† In eo.
† cōuenirent.

stus ⁊ occultus ordo electiōis mee: ego tñ quē hoc latet: ad tunicā dñi mei sorte pueni. Erue me d̄ manibus inimicorū meorū: ⁊ a persequētibus me. Illustra facie tuā super serui tuum: Notū fac hominib; qui nō putāt me ad te ptinere: super me esse intendētē faciem tuā: meq; tibi seruire. Salū me fac in tua misericordia dñe: nō confundar qm̄ inuocaui te. Bomine nō erubescā insultantib; mihi ex eo qd̄ te inuocaui. Erubescant impij ⁊ deducantur in infernū. Erubescant pot⁹ qui lapides inuocāt ⁊ ymbus sociant. Aduta ⁊ efficiātur labia dolosa. Nota faciēs populis sacramēta in me tua: sic fac obstupescere labia fingentū de me falsa. Que loquitur aduersus iustū iniquitate: in supbia ⁊ p̄ceptu. Que loquitur aduersus christū iniquitate: supbientes ⁊ cōtemnentes tanq; hominē crucifixum. Magna multitudo dulcedinis tue dñe: Exclamat h̄ p̄pha ista cernens ⁊ mirās: q̄ multis modis copiosa est dulcedo tua dñe. Quā abscondisti timentib; te. Et iā eos quos emēdas multū amas: sed ne dissoluta securitate negligent⁹ agāt: abscondis ab eis dulcedines amoris tui: q̄b; vtile est timere te. Perfecisti ⁊ sperantibus in te: Perfecisti aut hāc dulcedinē sperantib; in te. Nō em̄ subtrahis eis qd̄ vsq; in finē pseuerāter expectant. In conspectū filioz hoīm. Nō em̄ latet filios hoīm iam nō sūm Adaz sed sūm filiū hoīs viuētes. Abscondes eos in abscondito vult⁹ tui: Quā sedē impetū serues in abscondito noticie tue sperantib; in te. A turbatione hominū. Et iā nullā humanā turbationē patiant. Proteges eos in tabernaculo tuo: a cōtraditione linguarū. S; hic interim dū eis maledice lingue obstrepūt dicētes: q̄s hoc nouit: aut q̄s inde venit. Proteges eos in tabernaculo fidei earū rerū q̄s dñs p̄ nobis t̄paliter gessit: ⁊ ptulit. Bndictus dñs: qm̄ misericauit misericordiā suā in ciuitate ⁊ circuitū. Bndictus dñs qm̄ post emēdationē acerrimarū p̄secutionū: oibus mirabilē fecit misericordiā suā p̄ orbē terrarū in circuitu societati hūane. Ego dixi ⁊ extasi mea: Quā ille plus iterū loquēs dicit: Ego dixi in pauore meo cuz horribilit̄ in me gentes seuiūt. Proiect⁹ sum a fa-

Alia lra.
† fiat.

Alia lra.
† in abusiōe.

Alia lra.
† eis q̄ sperāt.

Alia lra
† facit.

Alia lra
† in unia.

Alia lra
† excessu
tis mee.

die oculorum tuorum. Non enim si me respiceres pati me ista sineres. Ideo exaudivisti domine vocem orationis mee: cum clamarem ad te. Ideo modum ponens emendationi: et ostendens me pertinere ad curam tuam: exaudivisti domine vocem orationis mee: cum clamare ad te: cum eam tribulationem nimis intenderem. **Viligate dominum omnes sancti eius:** Hortet iterum prophetam ista cernens et dicat: **Viligate dominum omnes sancti eius.** Quoniam veritatem requirit dominus: Quando si iustus vult salus erit: peccator et impius ubi parebunt. **Et retribuet his qui abundanter faciunt superbia.** Et retribuet his qui nec victi fuerunt: quia multum superbiunt. **Viriliter agite et confortetur cor vestrum:** Ut bonum sine defectu operantes. tempore proprio metatis. **Des qui speratis in domino.** Omnes qui speratis in domino: id est qui eum recte timeatis vel colitis: sperate in domino.

Sermo primo: de principio eiusdem psalmi.

Psalmi huius quem modo cantavimus quantum possumus secreta ritemur: et inde sermones exculptum reddamus auribus et mentibus vestris. Titulus eius est: **In finem psalmus ipsi David extasis.** In finez quid sit: novimus: si christum novimus. Sicut enim **Aplius:** finis enim legis christus ad iustitiam omni crediti: finis non presumens sed perficiens. **Quobis enim modis dicimus finem:** vel quo fit ut non sit quod erat: vel quo fit ut perfectum sit quod inchoatum erat. Ergo in fine in christum psalmus David extasis. Verbum extasis grecum: latine quantum dicitur intelligi verbo uno exponi potest si dicatur excessus. Excessus autem mentis proprie solet extasis dici. In excessu vero mentis duo intelliguntur: aut pavore aut intentio ad superna: ita ut quodammodo de memoria labantur interna. In hac extasi fuerunt omnes sancti: quibus arcana dei mundum istum excedentia revelata sunt. De hoc mentis excessu: id est extasi **Paulus cum loqueretur:** seipsum insinuans ait: **Sive enim mente excessimus deo:** sive tepantes sumus vobis: caritas enim christi compellit nos: si est si ea tantum agere vellemus: et ea tantum contemplari: quod mentis excessu intuemur: vobis sanctum non essemus: si essemus in supernis tanquam contemplati vobis. **Et quoniam nos ad illa superiora et interiora infirmo passu sequemini:** nisi rursus compellente nos caritate christi: qui cum in forma dei esset non rapinam arbitratus est esse se equalē deo: sed semetipsum exinaniuit: for-

ma serui accipiens: ut considerarem nos esse servos: et non ingrati ei a quo accepimus altiora: propter eos qui infirmi sunt non contenti sumus inferiora: et teporemur: nescitis quia non possunt nobiscum videre sublimia: **Hoc ergo ait:** sive mente excessimus deo. Ille enim videt: quod nos videmus in mentis excessu: ille solus reuelat secreta sua: Quippe ille hoc loquitur qui se dicit raptum esse et allatum in tertium celum: et audivisse ineffabilia verba: quod non licet homini loqui. **Tantus autem fuit ille mentis excessus ut diceret:** sive in corpore: sive extra corpus nescio: deus scit. Ergo si hunc excessum mentis: id est hanc extasim significat titulus psalmi huius: magna profecto et alta quedam sperare debemus dicturum eum qui perdidit psalmum: id est prophetam: imo vero per prophetam spiritum sanctum. Si vero hac extasi pavore intelligendus est: neque huic significationi verbi deerit huius psalmi contextus. **Unde enim de passione locutus esse:** in quo pavore est. Sed cuius pavore est: videlicet christi: quia dixit in fine: et intelleximus finem christum: an forte non pavore? **Quid enim possumus pavore bonum intelligere in christo propter quate passionem: quod propterea venerat:** cum venisset ad quod venerat: **Quid quid pauebat moriturus?** Si prius ita homo esset: ut non deus esset: nonne magis gauderet resurrectionem quam pauperet moriturus? **Ueritatem quod dignatur est assumere formam serui: et in ea nos vestire se:** quod non est dedignatur assumere nos in se: non est dedignatur transfigurare nos in se: et loqui verbis nostris: ut et nos loquamur verbis ipsius. **Hec enim mira commutatio facta est:** et diuina sunt peracta commercia: mutatio rerum celebrata in hoc mundo a negociatore celesti. **Venit accipere contumelias:** dare honores. **Venit haurire dolorem:** dare salutem. **Venit subire mortem:** dare vitam. **Mortuus ergo ex eo quod nostrum habebat:** non in se: sed in nobis pauebat: quia et hoc dixit tristis esse animam suam usque ad mortem: et utique nos ipsi omnes cum illo. **Itam sine illo nos nihil:** in illo autem ipse christus et nos: **Quare?** Quia totus christus caput et corpus. **Caput ille salvator corporis:** quia iam ascendit in celum: corpus autem ecclesiam que laborat in terra. **Hoc autem corpus nisi cum connectione caritatis adhereret capiti suo:** ut unus fieret ex capite et corpore: non de celo quendam persecutorem corripit diceret: **Saule saule quid me persequeris?** **Quando eum iam in celo sedentem nullus homo tangebatur:** quomodo eum saulus in ter-

ra seruis aduersus christianos aliquo modo iniuria psequeretur. Non ait: quod sanctos meos: quid seruos meos: sed quid me psequeris: hoc est quid membra mea. Caput p membris clamabat: et membra in se caput tras figurabat. Hoc est namq; pedis suscipit lingua: quando forte in turba cōtritus pes dolet: et clamat lingua calcas me. Non em̄ ait: Calcas pedē meū: sed se dixit calcari quā nemo tetigit. Sed pes qui calcas est: a lingua nō sepratus est. Ergo etiā sic nō incōgrue intelligitur extasis: p̄uor. Quid enī dicam⁹ fratres: Si nullus oīno p̄uor: cēt passur⁹: quid dicere⁹ ipsi Petro: quod audiui⁹ nati apostolorū die: quando ei dñs predixit futurā suā passiōē: Cū esses iunior cingebas te et ibas quo volebas: cū autē senior factus fueris: alter te cinget: et feret quo tu nō vis. Hoc autē inquit dixit significās qua morte morerē. Ergo si Petrus ap̄ls tāta p̄secutiōe quo nollet duct⁹ est: et volens nolēs mortu⁹ est: s̄ volēs coronatus est: quid mirū si est aliq̄s p̄uor in passiōe etiā iustorū: etiā sc̄torū. P̄uor est ex hūana infirmitate: spes ex diuina p̄missiōe. Quod p̄uor tuū ē: quod speras donū dei est in te: et meli⁹ in p̄uore tuo agnosce te: vt in liberatiōe tua glorifices eū q̄ te fecit. P̄uor hūana infirmitas: nō in eo p̄uore deficit diuina misericordia. Beniq; p̄uor iste inde cepit: **In te dñe speraui non confundar in eternum.** Videtis q̄ et p̄uor et sperat. Videtis quia p̄uor iste nō est sine spe: etiā si ē aliqua in humano corde cōturbatio: non recedit diuina p̄solatio. Loquitur ergo hic christus in propheta: audeo dicere christus loquit. Dicturus ē quedā in hoc psalmo: que q̄ si christo videantur nō posse cōgruere: illi excellentie capitis nostri: maximeq; illi v̄bo quod in p̄ncipio erat deus apud deū: nec ei i forma serui fortasse videbunt qdā hic v̄ba p̄gruere: quā formā serui suscepit ex v̄gine: et tñ christus loquit: q̄ in membris christi christus. Et vt nouerit: q̄ vnus dicitur christus caput et corpus suū ap̄se dicit: cū d̄ cōiugio loqueret: Erūt duo in carne vna. Igitur iā non duo: sed vna caro. Sed forte hoc dicat de quocūq; cōiugio: Audi aplūm Paulū. Et erūt duo inq̄t in carne vna. Sacramētū hoc magnū ē: ego autē dico in christo et in ecclia. Sit ḡ tāq; ex duobus vna quedāz persona: ex capite et corpore: ex sponso et sponsa. Nā vnitatē p̄

hunc mirā et excellentē: cōmendat etiam Esaias p̄pheta. Nā loquēs etiā in eo christus in p̄pheta ait: Sicut sp̄sō alligauit mihi mirā: et sicut sponsam ornauit me ornamento. Se dixit sponsum: se sponsam. Quare se sponsus: se sp̄sō: nisi q̄ duo in carne vna: Si duo in carne vna: cur non duo in voce vna: Loquat ergo christ⁹: q̄a in christo loquit ecclia: et in ecclia loquitur christ⁹: et corp⁹ in capite: et caput in corpore. Audi Aplūm hoc ip̄m euidētē exp̄mētē. Sicut em̄ est vnū corp⁹ et membra habz multa: omnia autē membra corporis cū sint multa: vnū est corpus: sic et christus: Loquēs de membris christi: s̄ est de fidelib⁹: non ait sic: et membra christi: sed totū hoc quod dixit christū appellauit. Sicut em̄ corpus vnū: et membra habet multa: oīa autē membra corporis cū sint multa: vnū est corp⁹: sic et christus membra multa vnū corp⁹. Ergo simul oēs nos cū capite nostro christo sine capite nostro nihil valētes. Quare: Quia nos cum capite n̄o vites: sine capite n̄o: quod absit: s̄a mēta p̄cisa: nō alicui op̄i agricolaz: s̄ igni tantūmō destinata. Ideo et ipse in euāgelio: Ego sum vitis: vos estis palmites: pater meus agricola ē: et sine me inq̄t nihil potestis facere. Bñe si sine te nihil: totū in te. Etenim quicquid ille opatur p̄ nos: nos videmur opari. Potest ille multū et totū sine nobis: et nos nihil sine ipso. Ergo in quacūq; extasi loquat: siue p̄uor: siue excessu mētis: cōgruūt que dicunt. Dicam⁹ in christi corpore: dicamus omnes quasi vn⁹: q̄ oēs vnitas: Dicam⁹: In te dñe speraui nō confundar in eternum. Illa inq̄t p̄fusiōe phorresco q̄ est in eternū. Nā est quedam p̄fusiō tp̄alis vtilis: p̄turbatio animi respiciēt̄ p̄ctā suā: respectōe p̄horrescēt̄: horrore erubescēt̄: erubescēt̄ corrigēt̄. Cū dicit et Apl̄s: Quā. n. gl̄am habuistis tūc in his in quibus nūc erubescit: Ergo erubescē illos dicit iā fideles: nō de p̄nitibus donis: sed de p̄teritis peccatis. Hāc cōfusiōem nō formidet christianus: imo si hanc non habuerit: eternaz habebit. Que est eterna confusiō: Quā fiet illud quod dictū est: Et traducent eos ex aduerso iniquitates eorū: Et fit traducentib⁹ ex aduerso iniquitatib⁹ omnis grex malus ad sinistrā: tāq; bedis ab ouibus seprati: et audient: Ite in ignē eternū qui paratus est diabolo et angelis eius. Querūt quare: Esurui em̄ et nō dedistis mihi manducare, Contēnebāt tunc

quando esurienti christo nō dabant cibū: quando sitiētī non dabant potū: quando nudū nō vestiebāt: peregrinū nō suscipiebant: egrotantē nō visitabant. Tunc contemnebāt: cū ceperit illis enumerari confundētur: et hec cōfusio in eternū erit. Hāc timens iste qui pauet: vel cuius ad deū est mētis excessus hoc rogat: In te dñe speraui: nō confundar in eternū: Et in tua iusticia erue me et exime me. Nam si attendas ad iusticiam meā damnas me. In tua iusticia me erue. Est enim iusticia dei: que et nostra sit: cuz donatur nobis. Ideo autem dei iusticia dicitur: ne homo se putet a seipso habere iusticiam. Sic em̄ dicit ap̄ls Paulus: Credētī in eū qui iustificat impiū. Quis est qui iustificat impiū? Qui ex impio facit iustū. Reputatur fides eius ad iusticiā. Iudei vero quia suis virib⁹ se putabāt implere posse iusticiā: offenderūt in lapidem offensionis: et petrā scandali: et gratiā christi non agnouerūt. Acceperunt em̄ legē qua fierent rei: nō qua liberarent a reatu. Beniq; quid de illis Apostol⁹ dicit: Testimoniū em̄ perhibeo illis quia zelum dei habent iudei: sed nō scdm̄ scientiā. Quid est qd̄ dixit qd̄ zelū dei habet: si nō scdm̄ scientiā? Audi qd̄ sit nō scdm̄ scientiā. Ignorantes enim dei iusticiam et suā volētes constituere: iusticie dei non sunt subiecti. Si ergo ideo nō scdm̄ scientiā zelū dei habent: quia ignorāt iusticiā dei: et volunt suam statuere: qua se ex ipsis iustificāt: ideo gratiam dei nō cognouerunt: quia gratis saluari noluerunt: Quis est qui nō saluat gratis? In quo nō inuenit saluator qd̄ coronet: sed quod dānet. non inuenit merita honorū: sed inuenit merita suppliciorū. Si agat tanq; veraciter ex regula legis pposita: dānadus est peccator. Hāc regula si ageret quē liberaret: Omnes em̄ peccatores inuenit: solus sine peccato venit: qd̄ nos peccatores inuenit. Hoc ait Ap̄tus: Omnes em̄ peccauerūt et egent gl̄a dei. Quid est egent gloria dei? Ut ipse liberet nō tu. Quia tu te liberare nō potes: indiges liberatore. Quid est qd̄ te iactas? Quid ē qd̄ de lege et iusticia psumis? Nō vides quid intus cōfligat in te: de te: aduersus te? Nō audis pugnantē et cōsistentē: et adiutoriu; in pugna desiderantē? Nō audis athletā domini ab agonitheta petentē adiutoriu; pugne sue? Nō em̄ sic te expectat deus certantem: quomō te expectat editor: si forte

pugnes i amphitheatro. Ille tibi premiu; dare pōt si viceris: adiuuare te periclitantem nō potest. Nō sic expectat de⁹. Et ideo ergo attēde eū qui dicit: Cōdelector em̄ legi dei: scdm̄ interiorē hominē. Et ideo autē aliam legē in mēbris meis: repugnantē legi mentis mee: et captiuū me ducentē in lege peccati que est in mēbris meis: Misere ego homo: qd̄ me liberabit d̄ corpore mortis huius? Gratia dei per Iesum christū dominum nostrum. Quare gratia: Quia gratis datur. Quare gratis datur: Quia merita tua nō precesserūt: sed beneficia dei te preuenerunt: Illi ergo gloria qui nos liberat. Omnes enim peccauerunt et egent gloria dei. In te ergo domine speraui non in me: nō confundar in eternū: quia in eo spero qui nō confundit. In tua iusticia erue me et exime me: Quia non inuenisti in me iusticiam meā: erue me in tua: hoc est illud me eruat quod iustificat me: quod ex ipio pium facit: quod ex iniquo iustum: qd̄ ex ceco videntē: qd̄ ex cadente surgentē: qd̄ ex flēte gaudētē. Hoc me liberat: nō ego. In tua iusticia erue me et exime me. Inclina ad me aurem tuam: Fecit hoc deus quādo ipsum christum ad nos misit. Illū ad nos misit: qui inclinato capite digito scribebat in terra: quādo ei adultera mulier offerebatur puniēda. Ille autem inclinauerat se ad terrā: id est deus ad hominem: cui dictū est: Terra es et in terram ibis. Non em̄ quasi corporalibus locis deus ad nos inclinat aurem suam: aut mēbris istis corporeis determinatis finitus est. Omnino nihil horū cogitent humana phātasmata: veritas est deus. Veritas nec quadra est: nec rotūda: nec longa. Ubique presens est: si cordis oculus ad eam pateat. Inclinat tamen aurem suam ad nos deus misericordiam deponens supra nos. Que maior misericordia: q̄ vt vnicū suū daret nobis: non viuere nobiscum: sed mori pro nobis. Inclina ad me aurem tuam. Accelera vt eximas me. Exaudif. n. in hoc cū dicit: accelera. Ad hoc em̄ positū verbū est: vt hoc totū qd̄ nobis videt q̄ diu voluitur seculū intelligas punctum esse. Nō est diu quod habet extremū. Ab Adam vsq; ad hodiernum diem peractū est: et multo vtiq; plus peractum est q̄ restat peragendū. Si adhuc viueret Adam et hodie moreretur: quid ei prodesset tam diu esse: tam diu vixisse? Ergo celeritas

hec: quare? Quia trāsuolant tempora. Et quod tibi tardū est: in oculis dei breue est. Hāc hanc celeritatē iste intellexerat in extasi: Accelerā ut eximas me. **E**sto mihi in deum p̄tore z in domū refugij: vt saluū me facias. Bonus refugij tu mihi esto deus: p̄tore: domus refugij. Aliquē enī periclitōr z volo fugere. Quo fugio: Ad quez locum tutus fugio: Ad quē mōtē: Ad quā speluncā: Ad que tecta munita: Quā arce teneā: Quibus murū ambigat: Quocūq; iero sequor me. Quicquid em̄ vis potes fugere homo p̄tore conscientia tuā. Intra in domū tuā: req̄sce in lecto tuo: intra in interiora: interius habere nihil potes quo fugias a conscientia tua si rodit te peccata tua. Quia vero dixit: accelera ut eximas me: z in tua iusticia erue me: vt dimittas peccata mea: z edifies in me iusticiā tuā: tu mihi eris domus refugij: ad te cōfugio. Nā a te quo fugias: Frascitur tibi deus: q̄ fugis: Audi quid dicat in alio psalmo: timēs irā dei: Quo ibo a spū tuo: z quo a facie tua fugiā: Si ascēdero in celū tu ibi es: si descendero in infernum ades. Quocūq; iero: ibi te inueniam: z si irasceris: vltorem te inuenio: si placatus es: adiutorē. Nihil mihi ergo restat: nisi ad te fugere: non a te. Ut euadas hominē dominū quicūq; seruus es: fugis in ea loca vbi nō est dūs tuus: vt euadas deū: fuge ad dñm. Nā nō ē quo fugias deū. Presto sunt oia z nuda oipotētis oculis. Tu ergo mihi inquit esto domus refugij. Nā si saluus nō fuero quō fugio: Sana me z fugio ad te. Nā si me nō sanas: ābulare non possuz: fugere quō potero: Quo iret: quo fugeret si ābulare nō posset semiuuū in via sauciatus vulneribus latronū: Quē transiens sacerdos p̄terijt: trāsiens leuita p̄terijt: trāsiens samaritanus miserat⁹ est: id ē ipse dñs q̄ miserat⁹ est genus hūanuz. Samaritan⁹ n. custos interpretat: Et q̄s ē q̄ nos custodit si ille deserit: Adherito cū iudei cōuiciātes dicerēt: nōnevez dicim⁹ qz samaritan⁹ es z demoniū habes: vnuz respuit: alterz amplexus est: Ego inq̄t demoniū nō habeo. Nō dixit: nō sū samaritanus: sic intelligi volēs nostrū se esse custodē. Miseratus ergo accessit: curauit: ad stabulū p̄duxit: impleuit circa eū misericordiā. Ille iā potest ābulare: potest z fugere. Quo fugeret nisi ad deū: vbi fecit sibi domū refugij: Quia fortitudo mea z refu-

gium meuz es tu: z p̄tore nomen tuū dux mihi eris z enutries me. Non p̄tore meritū meū: sed p̄tore nomen tuū: vt tu glorificeris: nō quia ego dignus sū: dux mihi eris ne aberrē a te. Et enutries me: vt validius sim ad māducandū escāz qua pascis angelos. Hic em̄ lacte nos nutrit: qui nobis celestē cibū pmisit: z vsus est materna misericordia. Sicut em̄ mater lactans eandē escā cui sumende idoneus infans nō est: per carnē traicit: z lac infundit. Hoc em̄ accipit puulus qd̄ acceptus erat ad mensaz: sed qd̄ per carnē traicitur p̄gruit paruulo. Sic dñs sapientiā suā vt lac nobis faceret carne indutus venit ad nos. Ergo corp⁹ chasti loquit: Et enutries me. **E**t educes me de muscipula ista quas occultauerunt mihi. Iaz passio significat: Educes me de muscipula ista quā occultauerunt mihi: nec sola illa passio est qua passus est dñs noster Iesus christus. Muscipulā suā diabolus tendit vsq; in finē: z ve illi qui in illā muscipulā cadit. Cadit autē omnis qui nō sperat in deū: qui nō dicit: In te dñe speraui nō p̄fundar in eternū: Et in tua iusticia erue me z exime me. Extēta est z parata muscipula inimici. Posuit in muscipula errorez z terrorez: errozē quo illicitat: terrozē q̄ frangat z rapiat. Tu claude ianuā cupiditatis contra errorez: tu claude ianuam timoris contra terrorez: z educeris de muscipula. Huiusmodi pugne exemplū ipse tibi imperator tuus: qui p̄tore te etiā temptari dignatus est in se demonstrauit. Et p̄mo temptatus est illecebris: quia tēptata est in illo ianuā cupiditatis: quādo eū temptauit diabolus dicēs: Bice lapidib⁹ istis vt panes fiat: Adora me z dabo tibi regna ista. Mitte te deorsuz: qz scriptū est: Quia angelis suis mādauit de te: vt in manib⁹ tollant te: ne quādo offendas ad lapidē pedem tuū: Omnia hec per illecebrā cupiditatis temptat. At vbi clausaz ianuaz inuenit cupiditatis: in eo qui tēptabatur p̄ nobis: conuertit se ad temptandā ianuā timoris: z preparauit illi passionez. Beniq; hoc dicit euangelista: Et cōsumata temptatione: diabolus recessit ab eo ad tempus. Quid est ad tempus: Tanq; reditus z tēptaturus ianuā timoris: quia clausam inuenit ianuā cupiditatis. Totum ergo corpus chasti temptatur vsq; in finem: Fratres mei: quādo iussus est nescio

se est: et nemo vult. Nemo vult quod neces-
se est. Nemo vult quod erit velis nolis. Bona
necessitas nolle quod non potest evitari. Nam
si fieri posset: nollemus utique mori. Et effici-
quidem angeli vellemus: sed commutatione
quadam non morte: sicut dicit Apostolus:
Edificationem habemus ex deo: domum si ma-
nufactam eternam in celis. Etenim in hoc in-
gemus habitaculum nostrum quod de celo
est superindui cupientes: si tamen induti et
non nudi inveniamur. Etenim quid sumus in
hac habitatione ingemus grauari: in
quo nolimus expoliari: sed supuesturi: ut ab-
sorbeatur mortale a vita. Volumus pene-
nre ad regnum dei: sed per mortem nolumus:
Et tamen dicit tibi necessitas: hac venies: hac
venire dubitas homo: cum hac ad te vene-
rit deus. Que sunt etiam necessitates vince-
darum vetustissimarum cupiditatum: et anno-
sarum malarum consuetudinum: Vincere consue-
tudinum dura pugna: nosti. Videtis quod ma-
le facias: quod detestabiliter: quod infelicitur: et
faci tamen: Fecisti heri: facturus es hodie.
Si sic tibi displicet cum disputo: quomodo di-
splicet tibi cum cogitas: Et tamen factus es
hoc. Unde raperis: Quis te captivum tra-
hit: An illa lex in membris tuis repugnans le-
gi mentis tue: Llama ergo: Infelix ego ho-
mo: quis me liberabit de corpore mortis hu-
ius: Gratia dei per Jesum Christum dominum
nostrum. Et impletur in te quod modo diximus:
Ego autem in domino speravi: exultabo et iocun-
dabor in tua misericordia: quia respexisti hu-
militatem meam: salutem fecisti de necessitatibus
animam meam. Unde etiam facta est salua de ne-
cessitatibus anima tua: nisi quia respecta est
humilitas tua: Nisi prius humiliareris non te
exaudiret: qui te a necessitatibus liberaret.
Humiliatus est qui dixit: Infelix ego ho-
mo: quis me liberabit de corpore mortis huius:
Non sunt humiliati qui ignorantes dei iusti-
ciam et suam volentes constituisse: iusticie dei non
sunt subiecti. Nec conclusisti me in
manus inimici: Non vicini tui: non com-
possessoris tui: non eius cum quo militasti et
eum lefisti: aut forte in tua civitate iniuriam ei
fecisti. Isti enim tales sunt: per quibus orare
debemus. Alium habemus inimicum: diabolum
serpentem antiquum. Omnes morientes si be-
ne moriamur: ab eius manibus liberamur.
Quicumque enim male moriuntur: in suis iniqui-
tibus: in eius manibus concluduntur: ut
cum illo in fine damnentur. Liberet ergo nos
dominus deus noster: de manu inimici no-

stri. Ille enim nos per cupiditates nostras
vult capere. Cupiditates autem nostre quam vali-
de sunt: et eis quando servimus: necessita-
tes vocantur. Liberante autem deo animam no-
stram de necessitatibus nostris: quid erit quod
in nobis teneat inimicus: ut concludamur
in manus eius: Statuisti in loco spa-
cioso pedes meos. Certe angusta via
est: laborant angusta est: amara lata est. Ea-
dem que angusta est: lata fit. In spaciouso di-
cit posuisti pedes meos: ne angustiati pe-
des mei irent in se: et incurrendo in se deiecer-
ent me. Ergo quod ait: posuisti in spaciouso
pedes meos: plane fecisti mihi facile iusti-
ciam: que mihi erat aliquando difficilis. Hoc est
posuisti in spaciouso pedes meos: Misere-
re mei domine quam tribulor: perstratus est in ira
oculus meus: anima mea: et veter me: quam
defecit in dolore vita mea et anni mei in ge-
mitibus. Sufficiat caritati vestre: adiuvata
te domino: fortassis implebimus debitum: ut et
psalmo pacto perficamur.

Sermo secundus de medio eiusdem psalmi.

A reliquos psalmi nostri reuertat inten-
tio: et nos ipsos agnoscamus in ver-
bis prophete. Quam si nos inspexerimus
in tempe tribulationis: gaudebimus in tem-
pore retributionis. Commendaveram carita-
ti vestre cum primas partes huius psalmi ex-
ponerem: quod Christus loquatur: et quod sit
accipiendus Christus totus cum capite et cor-
pore: non tacueram. Testimonium etiam scriptura-
rum: quantum mihi videtur satis idoneis luculen-
tisque firmaveram: ita ut omnino dubitari non
possit Christum esse caput et corpus: sponsus
et sponsam: filium dei et ecclesiam: filium dei fac-
tum filium hominis propter nos: ut filios hominum
faceret filios dei. Atque ita eorum duo in car-
nevna in sacramento magno: quia agnoscuntur
duo in prophetis in voce una. Gratulatio
superius expressa est ipsius dicentis: Res-
pexisti humilitatem meam: salutem fecisti de ne-
cessitatibus animam meam: nec conclusisti me in
manus inimici: statuisti in loco spaciouso pe-
des meos. Gratulatio est liberati hominis
a tribulatione: liberatori membrorum Christi
ab afflictione et insidiis. Et rursus dicit:

Miserere mei domine quam tri-
bulor: In tribulatione utique angustia est.
Quomodo ergo posuisti in spaciouso pedes
meos: si adhuc tribulatur: Quomodo in
spaciouso sunt pedes: An forte una quidem
vox est: quia unum quidem corpus: sed
in aliquibus membris spacium sentatur:

in aliquibus angustia: id est alij sentiunt
 facilitatē iusticie: alij laborāt in tribulatio-
 ne. Nā si nō alia mēbra illud: alia aliō pa-
 terent: nō diceret Apłs: Si patit vnū mē-
 brū: cōpatiuntur omnia mēbra. et si glori-
 ficatur vnū mēbrū: gaudent omnia mem-
 bra. Aliq̄ ecclie (verbi gratia) pacē habēt:
 aliq̄ in tribulatiōe sunt. In istis q̄ pacē ha-
 bent: in spacio sunt pedes: ille q̄ in tribu-
 latione sūt angustias patiunt. Sed et istos
 cōtristat illoꝝ tribulatio: et illos pax istoz̄
 solatur. Sic est em̄ vnus corpus vt nō sit
 discissio: nō aut facit discissionē nisi dissen-
 sio. Caritas aut cōpagē facit: cōpages cō-
 plectit vnitatē: vnitās seruat caritatē: cari-
 tas puenit ad claritatē. **Bicatur** q̄ ex q̄bus-
 dā mēbris: **Miserere mei dñe qm̄ tribulor.**
Cōturbat e in ira oculus me: aīa
 mea et veter me. **Querunt** vñ sit ista
 tribulatio: qm̄ liberat pauloante gaudere
 videbat iusticia quadā infusa sibi largiēte
 dono dei: et inde facto spacio pedib⁹ suis
 in latitudine caritatē. **Un̄** q̄ ista existit tri-
 bulatio: nisi forte ex illo qd̄ dñs dicit: **Qm̄**
abūdauit iniquitas: refrigescet caritas ml-
toꝝ. **Primo** em̄ cōmēdata paucitate sc̄toꝝ
 rū: tanq̄ nullis rebus: multiplicata est ec-
 clesia: et capti sunt innumerabiles: de qui-
 bus p̄dictū erat: **Annūciaui et locut⁹ sum:**
multiplicati sunt sup̄ numez: **Qui** etiā na-
 uigia p̄merent: et retia rūperent: sicut est po-
 sitū in illa p̄ma piscatione ante passionem
 dñi. Ex his igitur multitudinib⁹ exaggera-
 tis: quib⁹ p̄ pascha sic reficiunt ecclesie: vt
 turbas ipoz̄ parietū recuset angustia. Quo-
 mō autē nō tribuletur iste de hac multitu-
 dine: qm̄ videt ipsos implere theatra et am-
 phitheatra: q̄ pauloante ecclesias impleue-
 rūt: ipsos in neq̄cijs q̄ pauloate in laudib⁹
 dei: ipsos blalphemare deū: qui respōde-
 bāt amē deo. **Permaneat:** duret: nō defi-
 ciat etiā in multitudine copiosa iniquoz̄:
 qz nec granū deficit in multitudine paleaz̄
 quousq̄ post vtilationē mittat in horreū:
 et ibi sit in societate sanctorū: ne turbulēti
 aliqd̄ pulueri patiat. **Perduret** ergo: q̄a et
 dñs cū dixisset: **Qm̄** abūdauit iniquitas: re-
 frigescet caritas multoz̄: ne p̄nūciata ista
 abundātia iniquitatis: labaret nutarētoꝝ pe-
 des nostri: p̄tinuo **hic** dicit: qd̄ fideles erige-
 ret: quod cōsolaretur: atq̄ firmaret dicēs:
Qui pseuerauerit vsq̄ in finez: hic saluus
 erit. **Attende** itaq̄ istū quantū: mibi vide-
 tur in hac tribulatione constitutū: quādo

quidē positus in tribulatione quasi dolere
 deberet. Tribulatio em̄ dolorē habet con-
 gruū: iratum se dicit in tribulatione: et ait:
Miserere mei domine: qm̄ tribulor: con-
 turbatus est in ira oculus me. **Si tribula-**
ris: quare irascaris: Irascitur iste peccatis
 aliens. **Quis** nō irascatur videns homi-
 nes cōfidentes ore deum: negātes morib⁹?
Quis nō irascatur vidēs hoies seculo ver-
 bis et nō factis renūciantes? **Quis** est qui
 nō irascatur videns fratres insidiātes fra-
 tribus: fidē nō seruātes osculo: qd̄ infigit
 in sacramētis dei: **Et quis** enumeret om-
 nia quibus irascit corpus chusti: quod in-
 tus viuit in spiritu chusti: qd̄ gemit tanq̄
 granū inter paleas: **Uix** em̄ apparent isti
 qui sic gemit: qui sic irascunt: quōd vix ap-
 parent grana quādo area tritatur. **Qui**
 nescit quāte spice misse sint: putat totū pa-
 leā esse: et ex hoc qd̄ totū palea putat: inde
 magna massa purgabitur. In his ergo nō
 apparētib⁹ et gementib⁹ qui irascatur dicit
 alio loco: **Zel⁹ dom⁹ tue** cōmēdit me. **Bi-**
cut et alibi: quādoquidē videt multos mala
 facientes: **Tediū** detinuit me a pctōribus
 relinquētib⁹ legē tuaz. **Bicit** et alio loco:
Uidi insensatos et tabescebā. **Hec** aut ira
 metuēda est: ne tanta sit vt in odiū vertat.
Ira em̄ nondū est odiū. **Nā** irascaris filio
 et nō odisti filium: ei seruas hereditatē qui
 te sentit iratū: et ad hoc irascaris ne perdat
 qd̄ ei seruaueris: male euadēs morib⁹ pra-
 uis. **Ergo** ira nō est odiū: nōduz odimus
 eos quib⁹ irascimur: sed ista ira si māserit et
 nō cito euulsa fuerit: crescit et fit odiuz. **Itē**
 vt recēs ira euellere: et in odiū nō p̄uerte-
 ref: hoc nos docet septura dicēs: **Nō** occi-
 dat sol sup̄ iracundiā vram. **Inuenis** aut
 aliq̄n fratrem odio hñtē: et reprehendit irascen-
 tē: in illo est odiū: et in alio culpatur irā. **Ipsē**
 habet trabē in oculo suo: et reprehendit festu-
 cam in oculo fratris sui. **Sed** festuca ista et
 furculus nisi cito euellatur: trabes futura
 est. **Ergo** nō ait: **Extinctus** est oculus me
 pre ira: sed turbatus. **Nā** et si extinguitur:
 iam odiū est: nō ira. **Et** vide qz extinctus
 est. **Hinc** ait **Joānes:** **Qui** odit fratrem suū:
 in tenebris est vsq̄ adhuc. **Anteq̄** q̄ eatur
 in tenebris cōturbatur oculus in ira. **Sed**
 cauendū est ne ira vertatur in odiū: et ocu-
 lus extinguatur. **Hoc** aut animaduertat
 vnusquisq̄ qui in pace: hoc ē in christo q̄
 pacē dei cōmēdauit vocatus est: et in cui-
 us natiuitate summa pax per angelū nū-

*Interpretatio Oculi mei in ira
 quod est in ira dicitur et quia
 in ira dicitur dicitur et quia
 quod est in ira dicitur dicitur et quia
 dicitur dicitur dicitur dicitur*

*Interpretatio oculi mei in ira
 quod est in ira dicitur dicitur et quia
 dicitur dicitur dicitur dicitur*

124
 aduocatus

per cupiditates nostras
 ando semper necessitas
 deturam autem anima no
 mbus notis quod est qd
 muncius: mcluduntur
 Et atulm deo spa
 eos. Lamentata via
 ista est: amata est. Ea
 lara fit. In pacato di-
 meos: ne inquitan pe-
 et in curia se conue
 bar: positi in spacio
 lantē mīa facit vñ
 tral: dñi vñ dicit. **De** d
 cōlo potes nūc: dicitur
 tribulor: vñ dicitur in vñ
 ania mea: et veter me qm̄
 de vñ mea et am meo ge
 tar: carum vñ dicitur: aduoc
 am plebūm dicitur: vt et
 dicitur.

*Interpretatio oculi mei in ira
 quod est in ira dicitur dicitur et quia
 dicitur dicitur dicitur dicitur*

ciata est hoibus si p aliqua parua vel magna causa in odiu pruperit: nullā societate cū pace: hoc ē christo habere poterit: nisi p dignā emēdationē penitentie. Sequit̄ iste r dicit: Turbat̄ est p̄ ira oculus me⁹ aīa mea r venter me⁹: hoc ē turbata sūt interiora mea. Ventrē p̄ interiorib⁹ posuit. Aliqñ enī iniqs r puerb r a lege deuīatib⁹ r male viuētib⁹ irasci lz clamare nō lz. Cū irascimur r clamare nō possum⁹: interiora nostra turbātur. Tanta est enī aliqñ puerfitas vt nec corripī possit. **Quī defecit in dolore vita mea: r anni mei in gemitibus.** Defecit inquit in dolore vita mea. **Vicit Aplus:** Nunc viuimus si vos statis in dño. Quicūq; pfecti sunt ex euāgelio: r grā dei: nō hic viuūt nisi ppter alios. Nā vita eoz in hoc seculo eis nō est necessaria. Sed qz dispēsatio eoz alijs necessaria est: sit in eis qd̄ ait idē Apls: p̄cupiscentiā habens dissolui r esse cū christo: Multo enī magis optimū: manere aut̄ in carne necessariū ppter vos. Quī aut̄ videt homo ex dispositione sua: ex laborib⁹ suis: ex predicatione sua non p̄ficere hoies: infirmat̄ in egestate vita hominis. Clere miserabilis egestas r fames: qñquidē eos q̄ dño lucrāmur: quodā mō manducat ecclesia. **Quid ē manducat:** In corpus suū traicit. Quicqd̄ enī manducamus in corpus nostrū traicimus. Hoc agit ecclesia p̄ sanctos: Esurit quos lucrari vult: r quos lucrata fuerit aliquo mō manducat quodā mō. **Cui⁹ psonā gerebat Petrus:** qñ ei de celo submissus est discus: plen⁹ oibus aīalibus quadrupedib⁹: reptilibus: r volatilibus: quib⁹ generib⁹ oēs gētes significant. Prefigurabat dñs ecclesiā: qd̄ omnes gentes erat trāsuoratura: r in corpus suū couersura: r ait Petro: macta r manduca. **De ecclesia:** hoc ē Petre: qz sup̄ hanc petrā edificato ecclesiā meā: macta r māduca. **Pa⁹ macta:** r sic māduca. **Occide qd̄ sūt:** r fac qd̄ es. Cū ergo p̄dicat̄ euāgelii: r videt qui p̄dicat nō p̄ficere hoies: quare nō clamat: qñ defecit in dolore vita mea: r anni mei in gemitib⁹. **Infirmatus est in egestate vigor me⁹: r ossa mea coturbata sunt.** Anni nostri isti q̄s hic ducimus in gemitib⁹ sunt. **Uñ:** Quia abundauit iniquitas: refrigescit caritas multorū. In gemitib⁹ nō in claris vocibus. Quī videt ecclesia multos in puerfū ire: gemit⁹ suos deuorat apud se: vt dicat deo: **Gemit⁹**

meus nō est absconditus a te: In alio psalmo dicitur. Sed congruit huic r hoc dicere: gemitus me⁹ r si abscondit⁹ est ab hoibus: a te nō est absconditus. **Infirmat⁹ est in egestate vigor me⁹: r ossa mea: coturbata sunt.** De hac egestate sup̄ diximus. **Ossa vero fortes intelligunt eccle:** qui etiā si nō coturbantur p̄secutionib⁹ alienoz: coturbantur tñ iniquitatibus fratru. **Sup̄ oēs inimicos meos factus sum opprobriū r vicin⁹ meis nimii: r timor notis meis.** Sup̄ oīs inimicos meos factus sum opprobriū. Qui sūt inimici ecclesie: pagani: iudei: oibus peius viuūt mali christiani. **Etis videre q̄ oibus peius viuūt mali christiani:** De talib⁹ dicit p̄pheta Ezechiel: q̄a cōperantur farnētis inutilib⁹: pone paganos ligna eē siluatica extra ecclesiā: adhuc p̄t inde fieri aliqd̄ quō de lignis fabrilib⁹ est lignū fabro aptū: r si adhuc nodosū r curuū r corticosuz: tñ qd̄ doletur: ascietur: deplanet. r possit venire ad aliquā fabricā vsus hūani. **De farnētis aut̄ p̄cisus fabri nihil facere possunt:** ignis ea solus expectat. **Attēdite fratres:** cū siluatico ligno vbiq; p̄ponat̄ farnētū manens in vite: qz farnētū dat fructū: illud lignū nō dat fructū: p̄ciso tñ farnento de vite si cōparetur lignū siluaticū: intelligit̄ esse melius: qz de illo faber aliqd̄ facere potest: hoc aut̄ n̄ querit: nisi q̄ foco ministrat. **Attendens itaq; multitudinē male viuētiū in ecclesia:** sup̄ oēs inquit inimicos meos fact⁹ sum opprobriū. **Peius inquit viuūt mali in farnenti meis:** q̄s qui ad illa nunq; accesserūt. Latine aperte cur nō dicam⁹: vel qñ psalmus exponim⁹: **Et si alijs forte temporib⁹ dicere nō audem⁹: saltem necessitas exponēdi habeat libertatē corripēdi.** **Sup̄ oēs inquit inimicos meos fact⁹ sum opprobriū.** De talib⁹ dicit aplus Petrus: **Facta sūt illis posteriora: deteriora prioribus.** **Melius enī erat illis nō cognoscere viā iusticie:** q̄s cognoscētib⁹ retrosū reflecti a tradito sibi sancto mādato. Cū dic̄: melius erat illis nō cognoscere viā iusticie: nōne iudicauit meliores esse inimicos forlpositos: q̄s intus male viuētes: quib⁹ p̄mitur r grauaf̄ ecclesia: **Melius inqt̄ illis erat nō cognoscere viā iusticie:** q̄s cognoscētib⁹ retrosū reflecti a tradito sibi sancto mādato. **Beniq; vide q̄s horribili rei eos cōparauit.** **Cōtingit illis res veri puerb̄ij: Lanis reuersus ad suū vomitum.** **Istis itaq;**

*De p̄s. quos m̄tore dicitur
fuit dicitur. canna ligni
sicut de m̄tore*

talib⁹ cū sint plene ecclesie: nōne veraciter illic dicūt pauci: imo ex paucorū voce ipsa ecclesia: sup oēs inimicos meos fact⁹ sunt opprobriū: et vicinis meis nimis: et timor notis meis: Tūc enim meis nimis opprobriū fact⁹ sum: id est qui mihi iam appropin quabāt vt crederēt: hoc ē vicini mei nimis deterriti sunt: mala vita malorū et falso rum christianorū. Quos enim putat: fra tres mei velle esse christianos: et offēdi ma lis moribus christianorū. Ipsi sūt vicini q̄ iam appropinquabāt: et nimis opprobriū illis visi sum⁹. Timor fact⁹ sū notis meis. Timor inquit fact⁹ sup notis meis: Quia cū videt homo multos male viuentes: et de quibus bene sperabat: in multis male factis inuētos: timēt ne tales sūt oēs quos putabat bonos: et veniunt in suspicionem malā ppe omnes boni. Qualis vir: Quō cecidit: Quō inuētus est in illa turpitudi ne: in illo scelere: in illo facto malo: Putat ne tales sūt oēs: Hoc est timor notis meis: vtz ipsis quibus noti sum⁹: plerūq; i dubi um veniamus. Et nisi te p̄oletur qd̄ es: si aliquid es: non credis esse alterū talē. Cō solatur hominē qualiscūq; p̄sciētia: vt di cat sibi homo qui bene viuit: O tu qui mō vereris: ne tales sint omēs: tu talis es. Re spondet p̄sciētia tua: nō sup. Ergo si tu ta lis nō est: solus es. Et tūc ne peior sit ista su perbia: q̄ illa nequicia. Noli solū te dice re. Nā et Helias aliq̄ tēdio multitudinis impiorū ait: Prophetas tuos occiderunt: altaria tua suffoderūt: et ego relic⁹ sū sol⁹: et querūt animā meā. Sed quid dic̄ illi re sponsum diuinū: Reliqui mihi septē mi lia viroz: qui nō curauerunt genua ante Baal. Ergo fratres inter hec scādala vnū est remediū: ne male sentias de fratre tuo. Humiliter esto qd̄ vis eū esse: et nō putab eū esse qd̄ nō es. Sed tūc fit etiā not⁹ timor etiam expertis. Qui videbāt me fo ras fugerunt a me: Ignoscēdū esset si foras fugissent a me: q̄ nō videbāt me: etiā q̄ videbāt me foras fugerūt a me. S; si qui me nō videbāt: foras fugerūt a me: nec dicē dū ē foras fugerūt: qz int⁹ nō fuerūt. Si int⁹ fuisset: vidissent me: id ē cognouissent cor pus christi: cognouissent mēbra christi: co gnouissent vnitatē christi. Illud est magis gemēdū: illud omnino itolerabile: qz mul ti q̄ videbāt me foras fugerūt a me: id est q̄ cognouerūt quid eēt ecclesia: exierūt foras et hereses et scismata p̄tra ecclesias fecerunt.

Hodie hoīem inuenis (verbi gratia) natū in pte Bonati: nescit qd̄ sit ecclia: vbi na tus est B tenet: nō illi euellis p̄suetudinem quā sūxit cū lacte nutricis. Illū da qui vol uit quotidie i scripturis: qui legit: qui pre dicat. Ita ne tādē nō ibi videt: Postula a me et dabo tibi gentes hereditatē tuā et pos sessionē tuā terminos fre. Nō ibi videt: Cō memorabunt et cōuertent ad dñm vniuer si fines terre: et adorabūt i conspectu eius vniuerse patrie gentiū. Si vides ibi totius orbis vnitatē: quid foras fugis: vt nō solū ipse patiaris: verū et alijs facias cecitates? Qui videbāt me: id est qui nouerāt qd̄ sit ecclesia: qui etiā in scripturis intuebāt: fo ras fugerūt a me. Putatis enim fratres mei quia illi oēs qui fecerūt hereses p̄ loca et p̄ res nō nouerāt in scripturis dei: quia eccle sia nō est p̄dicata nisi toto terrarū orbe dif fusa. Vere dico caritati vestre: certe omēs christiani sum⁹: vt christiani oēs dicimur: et omēs christi signo signamur. Obscurus dixerūt p̄phete de christo q̄ ē ecclesia: pu to p̄pterea quia videbāt in spū contra ec clesiam hoīes facturos esse p̄tulas: et de christo nō tantā litē habituros: de ecclesia magnas p̄tentiones excituros. Ideo il lud vñ maiores lites future erāt: plam⁹ p̄ dicatū et aptius p̄phetatū est: vt ad iudici um illis valeat: qui viderūt et foras fugerūt. Exempli gratia: vnū cōmemorabo: Abra am pater noster fuit: nō p̄pter p̄paginem carnis: sed p̄pter imitationē fidei. Iustus et placēs deo: p̄ fidē suscepit filiū sibi p̄mis sum Isaac de Sara sterili vxore sua in se nectute sua: iussus est imolare deo eundēz filiū: nec dubitauit: nec disceptauit: nec d̄ iussu dei disputauit: nec malū putauit qd̄ iubere optim⁹ potuit. Buxit filiū suū ad imolandū: imposuit ei ligna sacrificij: pue nit ad locū: crexit dexterā vt p̄cuteret: eo p̄hibēte deposuit quo iubente leuauerat. Qui obtēperauerat vt ferret: obtempera uit vt p̄ceret: vbiq; obediēs: nisi q̄ timid⁹. Ut tūc impleret sacrificiū et sine sanguine nō discederet: inuētus est aries herēs i vepre cornib⁹: ipse imolat⁹ est: pactū ē sacrificiū. Quere quid sit: Figura est christi iuoluta sacramētis. Beniq; vt videat discunt: vt videat p̄tractat: vt qd̄ inuolutū ē: euolua tur. Isaac tāq; fili⁹ vnic⁹ dilect⁹ figurā ha bens filij dei: portās ligna sibi: quō christ⁹ crucem portauit. Ille postremo ipse aries christū significauit. Quid ē enī herere cor

Velle notabile est hunc quod in dicitur

Industria Abrahami

Vide in ecclesia... aut...

ctio h̄ volūtas dei. Nā vbi dicit: iste facit: iste si facit: merita p̄siderant: et vbi merita cōsiderant electio est: nō fors. Quā autē de nulla merita nra iuenit: sorte volūtatē sue nos saluos fecit: q̄ voluit: nō q̄ digni fuimus. Hec est fors. Merito tunica illa dñi desup̄ texta q̄ significat caritatē eternitatē: cū diuidi a p̄secutorib⁹ nō posset: fors sup̄ eā missa est: ad quos puenit: eos significauit q̄ vident ad sortē puenire sc̄toꝝ. Gratia salui facti estis p̄ fidē ait Ap̄ls Gratia salui facti estis p̄ fidē: et h̄ nō ex vobis. Et de sorte et h̄ nō ex vobis sed dei donuz est: nō ex operib⁹ quasi vos h̄n feceritis vt ad hoc accedere digni essetis: non ex operib⁹ ne forte quis extollat. Ip̄s em̄ sum⁹ signē tuuz: creati in christo Iesu in opib⁹ bonis. Hec quodā mō fors occulta est: voluntas dei in hūano genere fors ē: fors veniēs de dei occulta volūtatē: ap̄d quē nō est iniquitas. Nō em̄ ille p̄sonas accipit: sed occulta illi iusticia tibi fors est. Attendat itaq̄ caritas vestra: videte hoc ip̄m quē amodū firmet ab ap̄lo Petro: cū simō ille magus baptizat⁹ a philippo: adhereret ei: credēs miraculis diuinis factis in conspectu suo: Venerūt apli ad samarias vbi crediderat etiā ip̄e mag⁹ et vbi fuit baptizat⁹: et imposuerūt apostoli man⁹ hoib⁹ baptizat⁹: et acceperūt spiritū sc̄tū: et ceperūt linguis loqui. Admirat⁹ est ille et obstupescit tāto diuino miraculo: qd̄ ad impositionē hūanarū manūū venit sp̄s sc̄tū et impleuit hoies: et desiderauit istā: nō gratiā sed potētā: nō vñ liberaretur sed vñ extolleretur. At vbi desiderauit h̄: et impleuit sup̄bia cor eius et diabolica impietas et celsitudo deiiciēda: ait Ap̄ls: Quātā vult pecuniā a me accipere: vt et ad meaz impositionē manūū accipiant hoies spiritū sc̄tū: Qui q̄rebat secularia: qui in circuitu accolebat: pecunia putauit posse se emere donum dei. Qui se putauit pecunia cōparare spiritū sc̄tū: etiā ap̄los auaros arbitrat⁹ est: sic erat ip̄e impius et sup̄b⁹. Cōtinuo peti⁹: pecunia tua inq̄t tecū sit i p̄ditionē: q̄ existimasti donū dei pecunia cōpari. Nō est tibi pars neq̄ fors i fide hac: id est nō p̄tines ad istā gratiā quā gratis oēs accepim⁹ qui pecunia te putas emere qd̄ gratis dat. Ex eo autez qd̄ gratis dat: fors vocatur. Non est tibi fors neq̄ ps i fide hac. Ista dixi: ne expauescerem⁹ qd̄ ait: In manibus tuis sortes mee. Que sūt em̄ sortes: Hereditas ecclie.

Quousq̄ est hereditas ecclie: Inter quos fines: Usq̄ ad oēs fines. Dabo tibi gētes hereditatē tuā: et possessionē tuaz fines terre. Nō mihi q̄ p̄mittat hō nescio quā p̄tūculā: de⁹ me⁹ in manibus tuis sortes mee. Iā sufficiat caritati vestre: qd̄ restat i noie dñi crastina die ip̄o adiuuāte reddem⁹.

Sermo. iii. de fine eiusdē psal.

Quod de psalmo restat vñd̄ duos iā sermōes habuim⁹: aliq̄ntum est ampli⁹ q̄ tertia ps: et vident⁹ nob̄ hodie debitū esse cōplendū. Cū peto caritatē vestrā vt libēter audiat nos. In verb̄ em̄ ei⁹ planiorib⁹ nō est imorari necē: vt ea nos teneāt: q̄z ē necessitas exponēdi. Ab̄ta em̄ sūt animis fidelīū sp̄ote occurrētia: mltā q̄ breui admonitōe op⁹ h̄nt: quedaz vero et ea rariora quib⁹ insudādū est vt pos sint intelligi. Ut ergo temp⁹ sufficiat virib⁹ et nris et vestris: videte q̄ apta sūt hec. Et nobiscū poti⁹ agnoscite: et in his nobiscūz deū laudate. Et si orat psalm⁹: orate. Et si gemit: gemite. Et si gratulat⁹: gaudete. Et si sperat: sperate. Et si timet timete. Omnia enī q̄ hic p̄scripta sūt: speculū nostrū sunt.

Alia s̄ta. t manu.

Eruē me de manib⁹ inimicorū meorū: et a p̄secutorib⁹ me. Dicam⁹ h̄: vnusq̄sq̄ de inimicis suis dicat h̄. Bonū est em̄ et orare debem⁹ vt nos de⁹ eruat de manib⁹ iūmicorū nrorū. Sed intelligēdi sūt inimici p̄ quib⁹ orādū sit: et q̄ quos orādū sit. Inimici hoies qualescūq̄ fuerint non sūt odio h̄ndi: ne cū odif malus quē patif maluz: sint duo mali. Diligat bon⁹: et quē patif malū: vt vel vn⁹ sit mal⁹. Illi inimici sūt q̄ quos orādū est diabol⁹ et angeli eius: ip̄i nobis inuidēt regnū celoz: ip̄i nolunt vt nos ascēdam⁹ vñ illi deiecti sūt: ab his orem⁹ erui aiām nrām. Nā et q̄ aduersus nos hoies icitant: vasa ip̄oz sūt. Proinde Paul⁹ ap̄ls admonēs nos: q̄ cauti esse q̄ iūmicos debeam⁹: ait suis dei qui tribulationēs patiebant⁹ vtiq̄z seditionib⁹ improbitatib⁹ inimicitijz hoim: Nō ē vobis coluctatio aduersus carnē et sanguinē: id est nō aduersus hoies s̄ aduersus p̄ncipes et potestates et rectores mūdi. Cui⁹ mundi: Celi et terre. Absit. Hui⁹ mūdi rector non est nisi creator. S̄z quē dicit mūdū: Amatores mūdi. Beniq̄z addit et exponit: qd̄ dico mūdi tenebrarū haz. Quarū vtiq̄z tenebrarū: nisi infidelīū et impioꝝ: Nā ex impijs et infidelib⁹ cū eēt facti pij et fideles: sic eos alloq̄t idē Ap̄ls. Fuisitis enīz aliq̄n

tenebre: nunc aut lux in dño. Aduersus spiritalia inquit nequie i celestib: aduersus diabolū z ei' angelos dimicatis: hostes vestros nō videtis z vincitis. Erue me d manib' inimicoy meoy: z a psequētibys me.

Illustra faciē tuā sup seruū tuū: saluum me fac in tua misericordia. Supius dicebam' si meminit hesterne disputatōis caritas vestra: quicūq; affuistis: om̄i illi maxie psequūt eccliam q̄ christiani uolūt bñ uiuere. Per hos em̄ opprobriuz bz ecclia: et ab his inimicitias sustinet: qñ corripit: qñ male uiuere nō pmittunt: qñ cum eis vel verbo agitur: ipsi mala in suis cordib' meditant: z erūpēdi occasionē requirūt. Inter hos gemēs iste: et si volum' nos sum': q̄ p̄s sūt ip̄i: et inter multitudinē eoy vix apparēt boni tanq̄ grana in area: de quib' tūc purgat' horrea replēda sūt dñi. Ergo inter hos genuit' iste ait: **I**llustra faciē tuā sup seruū tuū. Cōfusio enī q̄ dā putat cū oēs christiani dicunt: z q̄ bene viuūt z q̄ male viuūt: oēs vno caractere signātur: omnes ad vnū altare accedunt: omnes eodem baptismo abluūtur: omnes eandē orationē dñicam pferūt: oēs hīsdē mysterijs celebrādis interfūt. Qñ discernūt q̄ genuit' z a quib' gemat: nisi illustret ille faciē suā sup seruū suū: **Q**uid est q̄: illustra faciē tuā sup seruū tuū: **A**ppareat qz p tinea ad te: nec sic dicat z christian' impi' qz ptinet ad te: ne sine cā tibi i alio psalmo dixerit: **J**udica me de' z discerne cām meā de gēte nō scā. **Q**d ibi dixit: discerne cām meā: h̄ dic' h̄: illustra faciē tuā sup seruū tuū: **E**t tūc ne z ip̄e supbiat z q̄ si se iustificare videat: adiūgit z ait. **S**aluū me fac i tua misericordia: h̄ est nō in mea iusticia: n̄ in meis meritis: s̄ in tua misericordia: **N**ō qz ego sū dign': s̄ qz tu misericors es. **N**oli me audire h̄m iudiciariā seueritatē: s̄ h̄m misericordissimam bonitatē. **S**aluū me fac in tua misericordia. **D**ñe nō pfundar qm̄ iuocauit te. **M**agnā cām dixit: ne cōfundat qm̄ iuocauit. **E**is vt pfundat qui iuocauit te: **E**is vt dicat: vbi est d quo psumpsit: **Q**uis aut etiā ip̄oy impioy nō iuocat deū: **N**isi q̄ pprio mō qdā diceret iuocauit te q̄ nō possit cōis esse cū mltis: nllō mō de hac iuocatiōe tātā mercedē auderet exigere. **R**ideret em̄ illi de' qdāmō in cogitatiōe z diceret: **Q**uid a me peti vt nō pfundar: **Q**uare: **Q**uia iuocasti me. **N**ōne q̄tidie hoies vt impleāt forte adulteria q̄ cō-

cupiscūt iuocāt me: **N**ōne q̄tidie hoies vt moriāt illi a quib' expectāt hereditatē iuocāt me: **N**ōne q̄tidie hoies q̄ fraudē cogitāt vt eā pspero exitu cōpleāt iuocāt me: **Q**uid ergo est qd' p magna mercede exigit vt dicas: nō pfundar qm̄ iuocauit te. **I**nuocāt quidē illi: s̄ nō iuocāt qdē te **I**nuocas deū: qñ in te vocas deū. **H**oc est em̄ illū iuocare: illū in te vocare: qdāmō em̄ in domū cordis tui iuitare. **N**ō aut auderes tm̄ patrēfamilias iuitare: nisi nosses ci habitaculū pparare. **S**i em̄ tibi dicat de': **E**cce iuocasti me venio ad te: q̄ intrabo: **T**antas sordes psciētie tue sustinebo: **S**i seruū meū in domū tuā iuitares: nōne p̄ eam mūdare curares: **I**nuocas me i cor tui: z plenū est rapinis. **Q**uo iuocat de' pleni ē blasphemijs: pleni ē adulterijs: pleni ē ira z fraudib': pleni ē mal' p̄cupiscētijs: z insup pleni est iuidia z iuocas me: **B**e talib' deniq; qd' ait alio loco ps. **B**eū nō inuocauerūt. **E**t vtiq; iuocauerūt: nec tūc inuocauerūt. **B**reuter dico: qm̄ nata est q̄stio vt tātā mercedē exigat hō allegās vnū meritū: dicēdo: qz iuocauit te. **L**ū videam' a tā mult' mal' iuocari deū nata ē questio: vñ n̄ trāseūdū ē. **B**ico q̄ breuif' hōi auaro: **I**nuocas deū: **Q**uare iuocas deū: **E**t det tibi lucy. **L**ucy q̄ iuocas nō deū: qz h̄ lucy qd' p̄cupiscit: nō potes h̄re p seruū tuū: nō potes h̄re p colonū tuū: p clientem tuū: p amicū tuū: p satellitē tuū: iuocas deū: ministrū lucy tui facis deū. **T**iluit tibi deus. **E**is iuocare deū: **B**ratissimū inuoca: **Q**uare an parū est tibi si te impleat ip̄e de': **B**eus si ad te veniat sine auro z argēto: nō vis illū: **Q**uid q̄ tibi d' his: q̄ fec' de' sufficit: cui de' ip̄e nō sufficit: **M**erito q̄ rogat iste: nō pfundar qm̄ iuocauit te. **I**nuocate dñm fr̄es si nō vultis pfundi. **C**ōfusionē em̄ quādam timet iste: de q̄ in supiorib' psalmi locut' ē: **I**n te dñe sp̄aui nō pfundar in eternū. **N**ā vt sciatis qz istā cōfusionē timet: quid addidit cū dixisset: nō pfundar i eternū: qm̄ inuocauit te: **E**rybescāt impij z deducāt in infernū. **C**ōfusionē vtiq; illā inefnū. **A**duta efficiātur labia dolosa.

Que loquit' aduersus iustū iniquitate: in supbia z p̄temptu. **I**ustus iste chustus est: **A**dulta labia loquit' aduersus eū iniquitatē in supbia z p̄temptu. **Q**uare in supbia z p̄temptu: **Q**uia p̄temptibilis supbis apparuit: qui tā humilis venit. **N**ō vis vt cōtemnat ab eis q̄ honores

Charactere filia
sancti Hieronimi
in uocabulo

videtur
de hinc
in uocabulo

Alentium
in uocabulo
Voluntate
p̄t̄t̄t̄t̄

Amorū
in uocabulo

Zilia lra.
† fiant.

Zilia lra.
† i abusiōe.

quid hoc dicitur
de pinguetudine

nō dixit: abscondes eos in paradiso: nō dixit:
abscondes eos in sinu abrae. Multis enī sī
delib^o loca futura scōz: in sc̄ptur̄ sanctis
posita sūt. Ulescat totū q̄cqd̄ p̄ter deū ē:
q̄ nos tuet̄ i loco vite hui^o: ip̄e post istā vi-
tā sit loc^o noster: qz̄ r̄ iste ps̄. h̄ ei ait sup̄.
Esto mihi in deū p̄tectorē: r̄ i domū refu-
gij. Ergo erim^o i vltu dei absconditū. Quis
simus ē i facie dei: a me expectatis audire:
Purgate cor: vt ip̄e illuminet: r̄ quē iuoca-
tis itret. Esto dom^o ei^o r̄ erit dom^o tua: ha-
bitet in te: r̄ tu habitab in eo. Si enī excepe-
ris i h̄ seclō corde tuo: ille p^o h̄ seclm̄ excipi-
et te vultu suo. Abscondes inq̄t eos. Ubi:
In abscondito vult^o tui. A cōturbatiōe
hoīm: Ibi enī nō p̄turbāt cū abscondūt:
In abscondito vult^o tui: nō p̄turbant. Pu-
tas est q̄s̄q̄ ita felix i h̄ mūdo: vt cū ceperit
audire opprobria hoīm: p̄pter qd̄ christo
seruit: fugiat ad deū corde: r̄icipiat spem
habere in dulcedine ip̄ius: r̄ a p̄turbatiōe
hoīm: a quib^o audit opprobria: intret i vultū
dei cū p̄sciētia sua: Intra plane: s̄ si ha-
beat cū quo intret: id est si non sit onerosa
ip̄a p̄sciētia: si nō illi faciat sarcinā grādez:
ad angustā ianuā: Abscondes q̄ eos in ab-
scōdito vult^o tui a p̄turbatiōe hominum.

Proteges eos i tabernaculo tuo:
a p̄tradictiōe linguaz. Aliqñ absco-
des eos i abscondito vult^o tui: a cōturbati-
one hoīm: vt p̄sus in eis p̄turbatio hūa-
na deinceps esse nō possit. S̄z̄ interim cuz
p̄grinat i h̄ seclō: qz̄ mltas patiūt̄ linguas
p̄dicētes: q̄ tibi seruiūt: qd̄ eis facis: Pro-
teges eos i tabnaculo tuo. Quid ē tabnacu-
lū: Ecclia h^o tp̄is. Tabernaculū iō dicit:
qz̄ adhuc in hac terra p̄grinat. Taberna-
culū enī habitaculū est militū: i expeditio-
ne positor. Ip̄a dicit̄ tabernacula: Bom^o
nō est tabernaculū. Pugna in expeditiōe
p̄grin^o: vt salu^o fact^o i tabernaculo: glo-
riofus recipiat̄ i domū. Erit enī i celo do-
m^o tua et̄na: si mō bñ in h̄ tabernaculo vi-
xeris. Ergo in h̄ tabernaculo p̄teges eos
a p̄dictiōe linguaz. Cōtradictū lingue mul-
te: diuersē hereses: diuersa sc̄ismata perso-
nat: lingue mlte p̄dicūt̄ v̄aci doctrine. Tu
curre ad tabernaculū dei: eccliam catholi-
cam tene: a reglā veritat̄ noli discedere: et
p̄ger̄ i tabernaculo a p̄dictiōe linguaz.

Alia lra.
i munita.

B̄ndict^o dñs: qm̄ mirificauit mi-
sericordiā suā in ciuitate i circūstā-
tie. Que est ciuitas circūstātie: In iudea
p̄ls dei erat posit^o: q̄si i medio mūdo: vbi

dicebant laudes deo: ei^o sacrificia offere-
bant: vbi p̄phetia nō cessabat canēdo fu-
tura. q̄ nō videm^o impleri. Iste p̄ls quasi
in medio gentium erat. Attendit p̄beta
iste: r̄ videt futurā eccliaz dei: in oib^o genti-
b^o. Et qz̄ oēs gētes circū vndiqz̄ erāt q̄ in
medio ponebāt vnā gētē iudeoz: has vn-
diqz̄ circūstātes gētes appellauit ciuitatez
circūstātie. Mirificasti quidē dñe miseri-
cordiā tuā in ciuitate hierlm̄: ibi passus est
christ^o: ibi resurrexit: ibi ascēdit in celū: ibi
multa mirabilia fecē: s̄ maior laus tua ē: qz̄
mirificasti misericordiā tuā in ciuitate cir-
cūstātie: id est in oib^o gētib^o diffudisti mise-
ricordiā tuā. Nec vngentū tuū in illa hier-
usalē: quasi in vase tenuisti: s̄ tāqz̄ p̄ fracto
vase: vngentū p̄ mūdū diffusū est: vt i ple-
ref qd̄ dicit i scriptur̄ sc̄tis: Vngentū effu-
sū ē nomē tuū: Et ita mirificasti miseri-
cordiā tuā i ciuitate circūstātie. Ascēdit enim
in celū: sedet a dexterā patris: p^o dcc̄ dies
misit spiritū sc̄m̄: ipleri sūt spūs sc̄o discipu-
li: ceperūt p̄dicare magnalia christi: Lapi-
dati: occisi: fugati sūt: Et cū inde tāqz̄ ex
vno loco fugarēt: q̄si ligna ardētia igne di-
uio: totā siluā mūdi accēfaz feruore spūs
lumie vitat̄ i pleueit Et mirificauit dñs mi-
sericordiā suā i ciuitate circūstātie. Ego
dixi in extasi mea: Recordami titulū
psalmi: ecce ē illa extasis. Videte qd̄ dicat
Ego dixi inq̄t in extasi mea. Proiect^o sū
a facie oclor̄ tuoz. In pauore meo di-
xi: h̄ est dixi i extasi mea. Vidit se pauentē
in^o nescio q̄ tribulatiōe magna: sicut nō de-
sūt: attēdit cor suū pauidū r̄ trepidū: r̄ ait:
Proiect^o sū a facie oclor̄ tuoz. Si i facie
tua eēm: nō sic timerē: si me attēderes si sic
trepidare. S̄z̄ q̄ dic̄ i alio psalmo: Si dice-
bā mor^o est pes me^o: misericordiā tuā dñe
ad iuuabat me: p̄tinuoz h̄ ait: Ideo ex-
audisti dñe vocem orationis mee:
Quia p̄fessus sū: qz̄ dixi p̄iect^o sū a facie
oclor̄ tuoz: qz̄ nō sup̄b^o extiti: s̄ cor meuz
accusauit: r̄ i tribulatiōe mea titubās ad te
exclamaui: exaudisti orōnē meā. Impletū
est q̄ qd̄ cōmēdauit: d̄ illo psalmo. Qd̄ enī
est: Ego dixi in extasi mea p̄iect^o sū a facie
oclor̄ tuoz: h̄ est i illo psalmo. Si dicebā
mor^o ē pes me^o: Et qd̄ ē in illo: misericordiā
tua dñe adiuuabat me: h̄ ē in isto: iō exau-
disti dñe vocē orōis mee. Attēde illud in
Petro. Videt dñm ambulātē in aq̄s: pu-
tat phāasma: exclamat dñs: Ego sūz: no-
lite timere. Cōfidit Petr^o r̄ dic̄: Si tu es:

Alia lra.
i excessu meo
tis mee.

Congrua fides

iube me venire ad te sup aqs. Hinc pbo si tu es: si i vbo tuo potuero qd tu potes. **A**it ille: Veni. Et vbum iubet facta est potestas audiēt. **V**eni inqt. Et descendit: **L**epit ire. **I**bat itrepid' tāq̄ i illo sperās. **V**i dēs aūt vētū validū timuit. **E**go dixi i extasi mea: piec' sū a facie oclor' tuorū. **E**t cū cepisset mergi clamauit: dñe pereō. **E**t **J**esus porrigēs ei manū leuauit eū dicens: **N**odice fidei q̄re dubitasti: **B**ixi ḡ i pauore meo piec' sū a facie oclor' tuor': **t**āq̄ iā pure icipiētis i mari: exaudisti domine vocē orōis me. **E**xaudisti aūt. **C**um clamare ad te. **C**lamor ad deū: nō ē voce s̄ corde. **N**hī filētes labijs corde clamauerūt: mlti ore strepētes corde auerso nihil ipetrare potuerūt. **S**i ḡ clamas: clama i t' vbi audit de'. **C**ū clamare inqt ad te: exaudisti vocē orōis mee. **I**ā ḡ expt' qd nos hortat: **D**iligite dñm oēs sc̄i ei'. **T**āq̄ diceret. **C**redite mihi: ego sū expt'. **H**abui tribulatioes: iuocauit: **t** nō sū decept': sp̄au i deū: **t** nō sū p̄sulus. **C**ogitationes meas illuminauit: **t**repidationē meā firmavit. **D**iligite dñm oēs sc̄i ei': **i**d est vos diligite dñm: q̄ nō diligitis mūdū: **h** ē oēs sancti ei'. **N**ā cui dico vt diligat dñm: qui adhuc diligit āphitbeatrū. **C**ui dico vt diligat dñm: q̄ adhuc diligit p̄thomimū: q̄ adhuc diligit vinolētiam: q̄ adhuc diligit pōpas secl'i **t** vanitates oēs: **t** isanias mē dacef. **C**ui dico disce non diligē: vt discas diligere: auertē vt p̄uertaris: funde vt implearis: **D**iligite dñm oēs sc̄i eius. **Q**m veritatē req̄ret dñs. **N**ostis qz mō mlti malefici vident: **n**ostis qz mō i suis vanitātib' extollūt: veritatē req̄ret dñs. **E**t retribuet his q̄ abūdāter faciūt supbiā. **F**erte donec efferatis: **t**olerate donec careat: **n**ccē ē em̄ vt dñs v̄itatē req̄rēs: retribuat his q̄ abūdāt faciūt supbiā. **I**ā dicitur es. **Q**m retribuet: qm̄ vult qz i retribuet. **C**ert' sis d' f̄tributiōe: **s**i dubites de tpe: ne audeas deo donare p̄siliū. **P**rozus v̄itatē req̄ret: **t** retribuet his q̄ abūdant faciūt supbiā. **A**liqb' **t** h' f̄tribuet: **t** vidim' **t** didicim': qz retribuit. **E**tenī qm̄ hūiliāt: q̄ deū timēt si forte i aliq̄ dignitate h' secl'i refulserāt: hūiliati s̄ ceciderūt: qz deū de corde nō excluderāt: **a**ltitudo ipor' de' est. **H**umiliatus videbat **J**ob pdita substātia sua: **p**ditis filiis suis: **p**dit' q̄ seruabat: **p**ditis qb' seruabat: **r**emāsit sine hereditate: **t** qd ē tristis sine herede. **R**emāsit ad solā vxorē:

nō suā p̄solatrice: **s** diaboli pot' adiutricē. **H**umiliat' videbat: **v**ide si miser fact' est: **v**ide si nō erat in abscondito vult' dei. **M**odus ait exi de vtero m̄ris mee: **n**ud' reuertar in trā. **B**ñs dedit: **d**ñs abstulit: **s**ic dño placuit: **i**ta factū est: **S**it nomē dñi benedictū **I**ste gemie laudes dei vñ sūt: **V**idete foris paugem: **i**nt' diuitē. **I**ste gemine laudes dei nō exirēt de ei' ore: **n**isi thezauros haberet i corde. **Q**ui diuites eē vultis tales diuitias p̄cupiscite: **q**s nec i naufragio potestis amittere. **E**rgo tales qm̄ humilāt: nolite eos putare miseros. **E**rrat: **n**escientes qd int' habeāt. **E**x vob conijctis q̄ mūdū diligitis: **q**z vos cū talia p̄dit' miseri remanēt. **P**rozus nolite h' putare: **h** sit int' q̄ gaudeat. **I**nterior ē dñator ipor': **i**nterior est pastor **t** p̄solator ipor'. **I**pi sūt q̄ male cadūt: **q̄** sp̄e suā in h' secl'o ponūt. **A**ufer tur qd nitebat foris: **n**ihil remanet int' nisi fum' male p̄sciētie. **V**ñ se p̄solent nō hnt: **n**ō hnt q̄ foras creāt: **n** hnt q̄ intro redeāt: **d**eferti pōpa secl'ari: **m**anes grā sp̄uali vere humiliant. **E**t mlti fac de' ista i isto tpe: **s** nō oib'. **S**i enī nemi faceret q̄si nō videret vigilare diuina p̄uidētia: **s**i oib' faceret nō seruaret diuina patiētia. **L**u tñ christiane tolerare didicisti: **n**ō vindictā retribuere. **V**indicari vis christiane: **n**ōdū vindicari est christ'. **A**n tu passus es iprobū: **e**t ille nō passus est: **N**ōne por' p te passus ē: **q̄** nō habebat q̄re pateret: **N**ā in te tribulatio fornar aurifical est: **s**i tñ aux sis **t** non palea: **v**t sordib' careas: **n**ō in cinerē p̄uertaris. **D**iligite dñm oēs sc̄i ei': **q**m̄ v̄itatē req̄ret dñs: **t** retribuet his q̄ abūdāter faciunt supbiā. **S**z qm̄ retribuet. **S**i mō retribueret: **m**ō eos volebā videre humiliatos atq̄ p̄stratos. **A**udite qd seq̄t. **V**iriliter agite. **N**olite laxas man' in tribulationib' dimitte: **n** nutēt genua vestra. **V**iriliter agite. **E**t p̄fortet cor v̄m. **A**d p̄penēda **t** tolerāda oia mala h' secl'i p̄fortetur cor v̄m. **S**z q̄ sūt qb' h' dic' p̄pheta: **v**iriliter agite: **t** p̄fortet cor v̄m: **N**ūqd̄ his q̄ diligit mūdū: **N**on. **S**z qb' dic': **a**udite: **Q**ēs q̄ speratis in dño.

ExPLICIT Tractat' de ps. xxx
INCIPIT Tractat' de ps. xxxi
 Prefatio.

Psalm' gra dei iustificationi nre nullis p̄cedētib' meritis nris: **s** p̄uemente nos misericordia dñi dei nri cōmēdat': **m**arie ore **A**postolico: **s**ic p̄cedēs hūc psal
 b 4

habet sunt meritorios

Alia fa. t Dum.

Alia fa. t facit.